

така охолно, както и на людътѣ; нека си живѣятъ въ него на здравие. Каква работа иматъ съ тѣхъ Бѣлгаритѣ?

— Ами що сѫ за людъ тия и кждѣ бѣрзатъ?

— Навѣрно подушили сѫ нѣкоя плячка и бѣрзатъ за тамъ. Види се че ще да има хайдушко сбиване или киседжийско скарвание.

— Отгдѣ се намѣриха толкова охотвици, толкова разбойници?

— Всѣкий Бѣлгаринъ отъ млѣкото на майка си и по кръвъ е киседжия или хайдутинъ. Само оназ отъ тѣхъ ни ведвѣжъ въ живота си не е билъ ни едното или другото, комуто не се е падналъ случай; но всѣкий, за да по-хайдутува, готовъ е да захвѣрли всичко и да вѣрви па край свѣта. Знаете ли, повѣ пашъ брате, че у васъ въ Балканъ такива славни хайдути като Дишлията, Кушу-Оглу или Хитю-Оглу никога не дѣржатъ при себе си шайка и не имъ трѣбва, а се расхождатъ сами, като отдѣливши се отъ стадото глагани? Когато тѣ подушатъ плячката или вѣкѣй имъ я укаже, а сами не сѫ въ сила да надвиятъ и имъ трѣбва помощъ, тогава тѣ отиватъ въ първото на пътя имъ село и шепнатъ на ухoto на единого, на другого, на трети: тамъ и тогава на хайдушко дѣло, — и събиратъ тамъ десетки, стотени хора, колкото трѣбватъ. Всичкото вѣрви като по масло. Приказа се испилнява слѣпо, а послѣ дѣлятъ плѣчката и вѣчно мълчаніе. Макаръ въ смола ги вари — никой нѣма да разкаже за хайдушкото дѣло, макаръ на колъ ги набивай — никой нѣма да даде воля на язика си. Това въ хайдутина е главната добродѣтель. Огъ онова врѣме когато Бѣлгария е станица Бѣлгария и се издигатъ Балканитѣ, никога нито единъ хайдутинъ не е издалъ хайдутина. Това е братството, това е балканската вѣра....

Давко се убѣди отъ това което чу и видѣ че калугерска говоряше истината, че по вѣмание бѣлгарско боярство стѣрдаватѣ юнаци се обѣрпали на хайдути и даже сѫ се прѣродили въ киседжии. За да се извлѣкѫтъ Бѣлгаритѣ нѣ тѣзи каль необходимо е боярството.